

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejema: mesečno . . . 1-70

Sobotni izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 v
za trikrat . . . " 10 v
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petstvarsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna petstvarsta po 30 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno
deluje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Velika stiska v Bulgariji.

(Prof. Anton Bezenšek.)

Sofija, 1. avgusta.

(Opomba: Skoraj tri tedne smo bili ločeni od celega sveta; pošta in brzojav nista delovala. — Pis.)

Dan za dnevom prihajajo begunci iz Makedonije in odrinskega vilajeta v razne vasi in mesta Bulgarije. To je novodobno preseljevanje narodov. Kakih sto tisoč teh nesrečnih siromakov je že v deželi, a še vedno prihajajo novi — še bolj nesrečni in siromašni. Kaka usoda jih čaka tukaj? — Oni ne vedo, da pridejo v vasi in mesta, kjer je beda vsled dolgotrajne vojne že tako velika. Ali čeprav vedo, kam pa naj drugam beže? —

»Kuda će suza, ako ne na oko?« pravi hrvatski pregovor. In res, kolikor se more storiti za te nesrečnike, se storila: vlada je dala kot prvo podporo četrtilijona, narodno sobranje določilo te dni še večjo svoto, razna društva storijo, kolikor premorejo in posamezni meščani in vaščani tudi ne zaostajajo. Vendar kaj vse to pomaga, ko je beda tako strašna, ko ti ljudje — samo žene, otroci, starci in bolniki — nimajo ničesar, razen nekaj raztrgane obleke na sebi. Vse šole, katere še niso bile napolnjene z ranjenimi vojaki, so zavzeli sedaj ti reveži; vsa javna poslopja, kjer so mogli kako sobo sprazniti, služijo sedaj beguncem za prenočišča. Spi se že tudi na golih tleh; ampak kako je mogoče toliko lačnih želodcev nasititi, ko že par tednov na potu niso dobili tople hrane. Ob cestah so našli nekaj sadnega drevja — kako divjo hruško ali slivo, a po njihah so dobili tupatam pest žita ali strok turšice. To so jedli surovo in nesoljeno — kakor prvobitni ljudje v starodavni dobi.

Da se pri taki hrani mora želočec pokvariti, je razumljivo. Čudno je, da ni vsled tega več bolezni in umiranja. Da, ti ljudje morajo imeti železno naravo, da vzdrže toliko časa take napore. Posebno sem se čudil, gledajoč otročice, ki še veselo skakljajo okoli svojih otožnih mater, katere nosijo navadno na vsaki roki še po eno dete, a na glavi culico s pleniciami in borno prtljago.

Tukaj so matere, a očetje — Bog vé, kje so: morebiti se bijejo kot četniki ali pa so že padli v boju, ali so postali žrtva kakega krvoločnega napada med begom. Tudi mnogi otroci so se izgubili, matere so jih brezuspešno iskale. Sedaj togujejo za njimi.

Ker ni več očeta, ki bi skrbel za rodino, je ne samo sedanjost nego tudi bodočnost teh nesrečnih rodbin osodepolna. Bulgari so že v starih in novih časih večkrat okušali grenko osodo begstva.

Narodne pesmi opevajo žalost vsled zapuščenja rojstnega kraja in slikajo vse groze begstva ter muke in težave beguncev.

Celo imena nekaterih vasi nam pričajo o usodi, katera je pripeljala tje dotične prebivalce. Taka imena so: Bežanovo, Begunovci, Bežan, Bežanovci in dr. Bulgarski narodni pregovor veli: »Bežanova majka ne plače, a Stojanova«, kar pomeni: mati bežeča se ne joče, a ona, ki stoji ali ostane — ki ne more zbežati; gorje njej, ko pride sovražniku v roke. To je narod izkusil na mnogobrojnih begstvih, to vé iz lastne izkušnje in iz žalostne svoje zgodovine.

Današnje etnografsko razširjenje Bulgarov je v znatni meri pripisovati čestemu beganju njihovih pradedov. Bulgari so zapuščali v raznih vekih in pri različnih prilikah svoje rojstne kraje ter bežali v bližnje in daljne dežele: 1. ako je prišla kakšna epidemija, največkrat kuga; 2. kadar so jih napadali hudobni sosed; 3. kadar se jim je ponesrečila kaka vstaja in 4. kadar se je tuja armada po sklepu miru ali po neugodnem izidu vojne pomaknila iz zavzete dežele.

Te štiri vzroke begstev našteva prof. Iširkov, izvrsten poznavalec bulgarskega zemlje- in narodopisa v svojem spisu o bulgarskih beguncih (v »Miru« št. 3941).

Kadar se je pojavila kuga, so zapuščali Bulgari svoje hiše po mestih in vaseh ter bežali trumoma v planine in se niso prej vrnili, kakor da je kuga prenehala. Ako je pa huda bolezen dolgo trajala, ostala so mesta in vasi pusta, a begunci so si osnovali nova prebivališča v planinah. Tako so postale gorske vasi in tudi manjša gorska mesta. O tem vedó še dandanes marsikateri prebivalci v gorskih vaseh pripovedovati.

Na podoben način se dá tudi razjasniti, kako so prišle kompaktne množice Turkov in Albancev v take pokrajine, ki bi po etnografiji in zemljepisni legi morale biti in so nekdanje bile bulgarske: bojoviti Turki in Albanci so pregnali mirne bulgarske prebivalce iz obdelanih in rodovitnih pokrajin, pa so se sami tam naselili. Bulgari so morali zopet bežati v planine ali v take kraje, kjer je bila dežela manj rodovitna, samo da so imeli mirnejše življenje.

Še en važen vzrok begstva Bulgarov v Makedoniji in Srbov v Stari Srbiji je bilo v poslednjih letih preseljevanje Turkov,

takoimenovanih »mohadžirov« iz Bosne in nekaterih krajev Bulgarije v najrodovitnejše tamošnje pokrajine. A v prejšnjem veku je turška vlada sistematično naseljevala Tatare in Čerkeze med Bulgare. O tem pričajo poleg drugih podatkov imena: Tatar-Pazardžik, Čerkez-kjoj in dr. To so bili jako nevarni sosedi za mirne prebivalce v tisti okolici; to so bili pravi razbojniki in hudobneži, katerih se ni bilo mogoče ubraniti in pred katerimi ni ostalo drugega kot bežati.

Znane so razne vstaje v Makedoniji in drugih pokrajinah Turčije. Skoraj nobena se ni posrečila. Konec je bil ta, da so Turki poklali vse prebivalce dotične vasi, mesta ali okolice, kateri se niso mogli rešiti z begom. A oni, ki so se poskrili doma, so čakali samo ugodnega trenutka, da morejo zbežati v kako večje mesto med svoje rojake ali pa preko meje k bratom po krvi ali veri. Bežali so v Srbijo, v Rumunijo, a tudi na Ogrsko, n. pr. ob času Marije Terezije.

Največje preseljevanje, združeno z najtežjimi mukami, je pa bilo vsikdar, kadar so osvobodilne ruske ali avstrijske armade na Balkanu bile primorane umikati se pred sovražnikom. Tedaj so morali z njimi vred bežati tudi vsi prebivalci dotičnih širokih pokrajin. Kakršen je bil beg armade — počasen, brzi ali divji, — takšen je bil tudi beg ljudstva, posebno žen, otrok in starcev; kajti fantje in moške so pomagali armadam kot domobranci (opolčenci) ali četniki.

Oni, ki so prišli do meje, so se podali navadno z isto armado preko meje ter se potem naselili v dotični državi. Tako so prišle mnoge bulgarske naselbine v Avstro-Ogrsko, v Rumunijo in Rusijo.

Pa tudi v notranjosti Bulgarije bilo je čisto beganje iz enega kraja v drug. V velikih trumah so bežali ob času rusko-turške vojne l. 1877.—78. prebivalci iz Trakije preko balkanskega gorovja v severno Bulgarijo pred ljutimi Turki, kateri so ropali, požigali in pustili po rodovitnih in lepih krajih okoli Stare in Nove Zagore, po delinah Marice in Tundže.

Ta beg je predstavil mojstrski italijanski kipar Zocchi na iztočni plošči spomenika, ki je bil povzdignjen pred kakimi desetimi leti na velikem prostoru pred narodnim sobranjem v Sofiji v spomin osvobodilne vojne in carja-osvoboditelja. Tam gledaš celo trumo bulgarskih beguncev, večinoma žen in otrok, katere vodijo matere za roke ali jih nosijo na hrbtu. Moške nosijo orožje in nekaj borne prtljage, kar so mogli doma še oteti, bežeči pred ropajočimi Turki.

Na ta gniljivi prizor se vsaki dan, ko

me pelje pot mimo spomenika, rad ozrem s pomilovanjem onega ljudstva, ki je moralo prenašati tako bedo pod turškim jarmom pred osvobojenjem. A nikdar si ne bi bil mogel pomisliti, da bom prav takšen prizor videl še po osvobojenju Bulgarije.

Zalibog se ponavljajo takšni pretresujoči prizori še danes po sofijskih ulicah in trgih. Trope bosih, lačnih, utrujenih in oslavljenih žen, otrok in starcev korakajo te dni pred mojimi očmi mimo istega spomenika: ako je že prizor, izklesan iz marmora, jako ganljiv, kako šele more dirniti srce človeško živ prizor — živa priča grozne ljudske bede in nesreče! A k temu pride še bridka prispejba: oni, katere nam predstavlja marmorni kip, so bežali pred divjim Turkom, a ti-le živi in polživi nesrečniki beže pred kristjani iz Makedonije!

Med begunci so poleg večine priprostitih vaščanov in vaščan tudi nekateri meščani, pri nekih oddelkih še duhovniki in učitelji. Vsi so bomo oblečeni in bledih lic; prestani strah jim še takorekoč gleda iz oči. Neke ostarele ženske in neke matere z dojenčki jahajo na mulah ali oslih, poleg pa korakajo otroci, kuštravih glav in z raztrgano obleko.

Moj pogled se je slučajno srečal s pogledom matere, ki je nosila dvoje otročičev na rokah. V tem pogledu je bilo toliko milobe, v teh očeh toliko muke izražene, da bi se moralo kamenje pretresti in začeti klicati s pesnikom:

»Kot divja zver brat brata goni!«
Grozna usoda! —

Begunci iz Makedonije prihajajo preko Kjustendila in Samokova v Sofijo, kjer jih je danes že na tisoče. Ti bežijo pred kristjani. — A oni iz Odrinskega prihajajo preko Svilengrada v Staro Zagoro in preko Stanimake (čez Rodopske gore) v Plovdiv. Ti pa beže pred Turki.

Kar je bilo namreč Bulgarov med Čataldžo in črto Midija—Enos, kjer je projektirana nova meja, so se preselili pred kratkim v odrinsko okolico; a komaj so se za silo tukaj naselili, že so se vrnili Turki ter v velikih krdelih nastopali brzo proti Odrinu, Lozengradu in Dimotiki. Tako se bili bulgarski priseljenci primorani zopet dalje bežati in iskati zavetja v Bulgariji. Še divja zverina ima boljso usodo v svojih brlogih.

Mnogo beguncev so pa dohiteli oddelki turške konjenice ter vse posekali med potoma. Kosi mesa in posamezni udje teles leže sedaj ob cestah, ki vodijo proti stari bulgarski meji. Zapuščene vasi in naselbine so pa Turki zažgali. Polje je bilo že v prvi vojni opustošeno, nove setve letos še ni bilo. A kjer ni setve, ni žetve,

LISTEK.

Uporniki.

Poljski spisal Artur Grušecki, poslovenil dr. Leopold Lénard.

(Dalje.)

V.

Jahali so torej, poročnik in podporočnik naprej, za njima pa kozak, ki je pazil na konje in stregel.

V gozdu so pustili za sabo oddelek, katerega je zbral vahtmajster, da bi se v Tesni najedel in napil.

Prihajala sta iz gozda na peščno pot in jahala v korak, držeč nahaje v rokah.

»Pop je rekel, da je dvor za cerkvijo, torej gotovo tam,« pokazal je z nahajko na pristavo.

»Hm, bova že izvedela,« je odvrnil podporočnik.

»Vam, Aleksij Kirilovič, prepustim madame, zabavajte se, a jaz k mladi,« se je nasmehnil poročnik.

»Mi je vseeno, Nikolaj Gavrilovič. S Poljakinjami je težko.«

»Toda kozakom se ne upro,« se je nasmejal.

Pustila sta za sabo vas in prihaja-

la na grajsko dvorišče. Konje sta pustila pred verando, izročila jih kozaku in šla smelo v predsobo.

Tu je pritekla k njima mlada deklica in pobledele, ko ju je zagledala ter vprašala s trepetajočim glasom:

»Česa želite, gospoda?«

»Ali je gospodinja doma, kaj?« se je nasmehnil poročnik.

»Ali gospa?« je zajecljala.

»Saj pravim gospodinja, a po vaše ne vem, kako se reče.«

»Gospa je,« in hotela je oditi, a zadržalo jo je vprašanje podporočnika:

»Ali je hčerka doma?«

»Ne vem, ne razumem,« je zajecljala.

»No, gospodična po vaše, ali je?«

»Menda je, toda ne vem,« ter je izginila.

Trenotek sta stala v predsobi, si popravljala obleke in lase pred zrcalom, vtiaknila nahajke za obude, kakor zahteva olika, pogladila si brke, slednjič je pa prišla služkinja, odprla stranska vrata in rekla nemirno:

»Prosím gospoda, gospa pride takoj . . .«

Vstopila sta v majhen salon s klavirjem, opravljen po stari modi, s policami, polnimi spominkov.

»Oprava ni nič posebnega,« je pripomnil podporočnik.

»Starina,« je dostavil poročnik, »da bi le oni bili mladi.«

»Čudno ljudstvo, nobenega razkošja ni pri njih, videti je treba pri nas kupca v Rostovu, žamet in zlato, a njegove hčere, to so dekleta.«

»Kaj boste, Aleksij Kirilovič, Poljaki imajo palače. Pred letom sem bil v neki palači, to je razkošja, da si oči izbuliš. No, a Poljakinje so čedne, nič jim ni reči. Naše so močne, velike, pri njih pa na Poljskem je vse čedno, med prsti bi jo lahko zvil, toda vljudne so.«

»Pri Poljakih je vse vljudno, toda zvito, ali se vi, Nikolaj Gavrilovič,« se je nasmehal podporočnik, »niste zaljubili v kakšno Poljakinjo?«

»Misliš, da sem znorel ali kaj?« se je razburil, »nekaj drugega je ugajati, kaj drugega ljubiti.«

Molčala sta nekaj časa. Podporočnik je stopil k oknu in zaklical:

»Nikolaj Gavrilovič, naši konji še stojijo na dvorišču!«

»Tepec, ta kozak,« ter je odprl okno in zaklical: »Hej, pelji konje v hlev, daj jim ovsu in pokrepčaj se sam!«

V tem trenutku je stopila v salon ne mlada ženska, črnih las, mešanih s sivimi, s sledovi minule lepote na blestem, izmučenem obrazu, pogledala je

smelo na gosta in vprašala z ostrim glasom:

»Česa pa gospoda želite?«

Poročnik, ki je bil prepričan, da se razume na družabno oliko, se je poklonil in rekel z nasmehom:

»Najprej prosim, madame, vsedite se,« pokazal je na sofo, »potem vam hočem pa predstaviti svojega tovariša. Ne znava vašega jezika, škoda, toda bomo se že kako razumeli, saj smo vsi Slovani, razumem pa poljsko dobro.«

Sedla je s pooblaščenim obrazom in je še enkrat ponovila vprašanje.

»Tako vam pojasnim najin obisk, toda držati se je treba predpisov olike. Gospa, mislite, da se mi z nad Dona ne razumemo na civilizacijo, toda pri nas se mora vsak oficir razumeti na civilizacijo.«

»Ne dvomim,« je odvrnila suho.

»Torej dovolite, madame, da vam predstavim podporočnika donskih kozakov,« prijel ga je za roko, »Aleksij Kirilovič Krivososov, vrl deček za vse, samo preveč ljubi oči lepih deklet.«

»Nikar tega ne govorite, Nikolaj Gavrilovič, koliko sem že videl v življenju lepotic, pa vendar še nisem izgubil srca.«

»Sedita, gospoda, in morda bi mi hotela povedati, kaj je vzrok vašinega obiska?« (Dalje prih.)

V Trakiji je danes cela puščava; ta plodna rodna dežela bi se mogla sedaj imenovati »evropska Sahara«.

V vzhodni Makedoniji je pa pustošila grška armada, ko se je maloštevilno bulgarsko vojaštvo umikalo pred njenim navalom, boreč se z močnim sovražnikom za vsako ped zemlje. Grška konjenica, ki je zasledovala Bulgare, je med potoma zažigala mesta in vasi, ubijala žene in otroke, katere je našla po vaseh ali na polju. Begunci pa so imel pred seboj slaba pota, same koze steze čez strme gore in puste planine; med potoma so trpeli glad, padali so od strahu in utrujenosti — mnogo jih je obležalo mrtvih. Tako se more reči, da jih je umrlo toliko vsled teh muk med begom, kolikor jih je padlo pod grškimi sabljami.

Koliko jih je pa popadlo pod plamenom gorečih hiš in shramb v domači vasi, ko so se pripravljali za beg in hoteli rešiti nekaj potrebnega za pot!

Begunci pripovedujejo strašne reči, tako da se človeku, ki to posluša, koža ježi, lasje vstajajo pokonci in srce vtriplje od groze in gneva.

V Bulgariji se nahaja dandanes okoli sto tisoč beguncev. Samo v Sofiji jih je nad deset tisoč; v Plovdivu, Stari Zagori, Jambolu, Burgasu itd. po tisoče. Država je vsled desetmesečne vojne že toliko trpela, da bi skoraj ne mogla še novih bremen prenašati; vendar se iz krščanske in bratske usmiljenosti stori s strani države in posameznikov kolikor mogoče v podporo beguncem. Nastanjeni so po šolah in zasebnih hišah; nekateri imajo tukaj svoje prijatelje in sorodnike, kateri skrbijo za došle goste v njihovi nesreči. Neznaten del beguncev razpolaga s skromnimi sredstvi za hrano, a večina jih je brez beliča, brez obleke in brez skorje kruha. Vzeli so seboj le to, kar so naglo pobrali mogli in kar jim ni bilo pretežno na dolgem potu. Zbolelo jih je mnogo med potovanjem in marsikateri je našel svoj grob v kakem rovu ob potu. Ako je bil slučajno duhovnik med trumo begajočih, izpel mu je na kratko mrtvaško molitev in množica nesrečnikov je vzdihnila rajnemu: »Bog da ga prosti!« On je že prestal, kar mu je bilo določeno na svetu, a Bog vedi, kaka usoda čaka še ostale dosedanje njegove sopotnike.

Bulgari v istini pokazujejo sočutje — ne z besedami, a z dejanji — in store radi, kolikor premorejo za svoje nesrečne brate. Še begajoči Kucovlahi so našli tukaj dober sprejem, četudi so Rumuni — njihovi bratje — bili Bulgarom vojno napovedali. Tukaj so jih Bulgari sprejeli kot svoje bližnje in jih po želji, izraženi iz Bukarešta, poslali na državne stroške tja, kjer imajo svoje rodne brate.

Ni torej istina, kar se pripoveduje po raznih časopisih o bulgarski okrutnosti ali trdosrčnosti. Bulgari niso zakrivali onih grozovitosti, kakršne jim pripisujejo protivniki, kateri se čutijo sami kot krivci in bi se radi na ta način pred civilizirano Evropo umili.

To je ironija usode, ako se Rumunija vojuje proti Bulgariji v družbi z Grčijo, a njeni bratje, Kucovlahi, beže pred grškimi okrutnostmi iz Makedonije v Bulgarijo, pa najdejo tukaj varno zavetje!

Razen Bulgarov in Rumunov beže pa v tem času, ko se Bulgarija vojuje s petimi sosedi (z Grčijo, Srbijo, Črnogoro, Rumunijo in Turčijo), tudi posamezni Turki in nekateri Grki (iz Odrinskega) v to zelo izmučeno državo. Vsi najdejo tukaj svoje pribežališče v teh kritičnih časih, vsem se daje kruh in postelja, brez razločka vere in narodnosti. Za vse begunce se skrbi očetovski, vsakemu se otrinajo solze gorja iz oči, po krščanskem načelu:

Odpri srce, odpri roke,
Otiraj bratovske solze,
Sirotam olajšuj gorje!

Drug glas zvona.

Bulgarski listi pišejo:

Ker je bila Bulgarija dolgo odrezana od drugega sveta, so v Bulgariji šele pozno izvedeli o sistematičnem sramotanju Bulgarije po srbskem, grškem in zapadnoevropskem časopisju. Bulgarija zahteva, da naj mednarodna komisija preišče zverinstva v zadnji balkanski vojski. To zahteva posebno z ozirom na Grke. Grki so namreč sami izvrševali strašna zverinstva in potem podtikali Bulgarom. Grozovitosti v Seresu so glasom bulgarskih virov Grki sami povzročili, ker so udrli v bulgarska skladišča orožja in napadli bulgarske vojake. Vsa grška poročila so skrajno pristranska. Tuji konzuli stvari niso mogli sami preiskovati, ampak so bili odvisni od grških vojaških oblasti. Avstrijski konzul v Seresu Zlatko je baje po rojstvu Grk.

Bulgari so spoznali, da jim je največ škodoval grški kralj Konstantin, ki je pošiljal v zahodno Evropo obširna poročila o bulgarskih grozovitostih. Ko so pa Bulgari zahtevali, naj vso zadevo preišče mednarodna komisija, je grški kralj to odklonil.

Bulgari so uvideli, da bi se sestavljanje in preiskavanje mednarodne komisije preveč zavleklo ali pa bi bilo sploh nemogoče, zato pa apelirajo na balkanski komitet v Londonu, naj stvar preišče. V tem komitetu so sami Angleži in se torej smejo Bulgari zaneesti, da bo balkanski komitet vso zadevo nepristransko preiskal.

V istem smislu pišejo bulgarski listi o srbskih grozovitostih, ki so se glasom njih v Makedoniji vršila; v časopisih se obširno opisujejo s pričami dokazana zverinstva srbske in grške vojske v Makedoniji. V Bulgariji je nad 100.000 bulgarskih beguncev iz Makedonije in ti pripovedujejo strašne reči o grozovitostih Srbov in Grkov. Nad vse strašna zverinstva in opustošenja so izvrševali Grki. Grška zverinstva so potrjena ne samo po bulgarskih, ampak tudi po turških pričah. Velikansko število bulgarskih beguncev iz Makedonije — povečini so žene in otroci — je samo glasna priča o grozovitem postopanju srbske in grške vojske proti neoboroženemu prebivalstvu. Nasilja nad ženami in deklicami so skoraj brez števila; veliko število bulgarskih žen in deklet so vojaki nasilno odpeljali v svoja taborišča. Velikansko število makedonskih beguncev prizadeva Bulgarom veliko skrbi in brez dvoma se bo še veliko pisalo o srbskih in grških grozovitostih, ki so povzročile toliko bede in opustošenja.

Po miru.

KRALJ KAROL ŽELI SLOGE VSEH BALKANSKIH DRŽAV.

Bukarešt, 11. avgusta. (Agence Télégraphique Roumane.) Sinoči je bil v kraljevi palači gala diné na čast mirovnim delegatom. Dineja se je udeležil tudi predsednik senata in spremstvo kralja in princev. Pašić je sedel ob desnici, Venizelos ob levičnici kraljice, na kraljevi desnici prestolonaslednica, ob kraljevi levičnici črnogorski ministrski predsednik Vukotić, bulgarski delegat Tončev je sedel ob desnici prestolonaslednice. Pri desertu je kralj govoril sledečo napitnico: Vesel sem, ker so okoli mene zbrani tisti delegati balkanskih držav, ki so v glavnem mestu Rumunije sklenili in podpisali mir. Mir, ki ga je cel svet tako želel, je na eni strani zahteval močno voljo k samoopovedanju in k bolestinam, a neizogibljivim žrtvam, da se končajo krvavi boji, ki so le predolgo trajali med narodi, ki so določeni, da složno živijo. Te žrtve pa se znižajo v upanju, da napoči doba medsebojnega zaupanja in blagostanja za balkanski polotok. Ne želim samo, marveč prepričan sem, da bodo naše države, če nemoteno svojo organizacijo izpopolnjujejo in se gospodarsko razvijajo, v dobi kratkih let žele sadove svojega truda in modrosti. Novo dobo, ki je od vseh odvisna, želi osobito odkrito Rumunija in bo s polnim srcem prispevala, da se uresniči. Želi se, da se zedinimo v skupni akciji, da dosežemo tako plemenit in zaželen namen, da se pozabi žalostna preteklost in da se zgrade pota za srečnejšo bodočnost. Naši narodi nas bodo blagoslovili in pridobili si bomo za sluge za človeštvo. Ne morem si kaj, da ne bi živahno občudoval vztrajnosti, požrtvovalnosti in hrabrosti naših hrabrih armad v vojski, ki je skoraj celo telo trajala, ki je zagotovila svoboden razvoj naših držav in ki naj bi zagotovila med vsemi trajno ravnostejše. Spomin tistih, ki so s svojo krvjo plačali skupno podvzeto osvobodilno delo, se mora spoštovati, to je naša dolžnost. Trdno sem prepričan, da ostane sklenjeni mir trajen in da bo z božjo pomočjo prvi korak za uspešen sporazum, ki obvaruje naše narode pred novimi izkušnjami. Najdražja moja želja je, da se obnove med Rumunijo in ostalimi kraljestvi na Balkanu prijateljske razmere in da se vzdrže v korist nas vseh. Prešinjeno teh čustev, napijem vašim veličanstvom, vašim vzvišenim vladarjem in prosim božjo Previdnost, da čuvaj in oblagodari naša kraljestva.« Majorescu je pri gala-dineju nosil polje reda Karlosa I., ki mu ga je kralj Karol proprio motu podelil.

NOVA BALKANSKA ZVEZA.

Bukarešt, 11. avgusta. Politiki in vodilni listi odkrito in konkretno razpravljajo o novi balkanski zvezi. Temelj za novi zvezni sestav imajo za enkrat podati trgovinsko-politične entente in pa srbsko-rumunska alianca. Pogajanja v tej smeri so že tako napredovala, da je entento smatrati za izvršeno dejstvo. Trgovinske pogodbe v zvezi z jadransko železnico bodo prvi izraz te entente.

Bukarešt, 10. avgusta. Rumunsko-srbsko-grška pogajanja o trgovinskih vprašanjih in železniški konvenciji so znatno napredovala; enaka pogajanja so se začela tudi v Bulgariji.

Bukarešt, 11. avgusta. Danes se vrši tu shod vseh balkanskih publicistov in politikov, ki se sedaj mude v Bukareštu; na shodu se ima ustanoviti liga, ki bi vodila propagando za ustanovitev balkanske Unije. Bodoča Balkanska zveza naj bi obsegala Rumunijo, Srbijo, Grčijo, Črnogoro, Bulgarijo in Albanijo. Rumunski in zavezniški merodajni krogi so temu gibanju zelo naklonjeni.

BULGARSKI CAR NAPOVEDUJE REVANŠO.

Sofija, 11. avgusta. (Agence tel. Bulgare.) Ferdinand je izdal na armado dnevno povelje, v katerem opozarja na zmage v vojski proti Turkom, v kateri je bulgarsko orožje popolnoma triumfiralo, tako da je bulgarska armada po svoji hrabrosti in močnatosti svet presenetila. Nadaljuje: »Vojaki! V trenutku, ko se hočete v svoje delavnice povrniti, vas obišče novo gorje. Naši zavezniki, s katerimi smo določne pogodbe sklenili, so nas izdali in so nam hoteli iztrgati, kar smo s krvjo desetisočeri junakov pridobili. Ogorčen po tej nezvestobi, ni mogel biti bulgarski narod od vladarja do kmeta in delavca s tem zadovoljen. Noben bulgarski domoljub ni mogel prostovoljno in brez boja odpovedati se Bitolja, Ohrida, Debra, Prilipa, Soluna, Seresa in drugih bulgarskih ozemelj, kjer bivajo naši rojaki. Izzvani po svojih prejšnjih zaveznicah, smo morali proti svoji volji iznova pričeti težavno vojsko. Uspešno bi bila izpadla, če bi ne bila cela vrsta političnih dogodkov, ki jih nismo mogli si prekovati, oslabila naše moči. Pritiskani od vseh strani, smo morali podpisati mir v Bukareštu, ker naša domovina ni bila sposobna, da se vojskuje s petimi sosedi, ker bi bila lahko nastala nevarnost, da vse izgubimo. Izčrpani in utrujeni, a ne premagani, smo morali zviti svoje slavne zastave za boljše dni. Slavni vojaki! Zdaj, ko zapuščam vrste vaših hrabrih polkov, mi narekuje sveta dolžnost, da se vam v imenu Bulgarije prisrčno in globoko zahvalim za vse žrtve, ves vaš trud in trpljenje, ki ste ga v velikanski vojni prestali. Naj vam Bog povrne vse, kar ste storili. Zgodovina in potomci bodo znali soditi, ceniti in z zlatimi črkami zabeležiti, koliko zaslug ste si pridobili za svojo domovino. Želim, da se vrnete zdravi k svojemu ognjišču in da se z novo silo in energijo posvetite mirnemu delu, ko procvitata svoboda in narodno blagostanje okoli vas. Svojim otrokom in vnukom pripovedujte o hrabrosti bulgarskih vojakov in pripravlajte jih, da nekega dne končajo slavno delo, ki ste je vi pričeli!«

VPRAŠANJE REVIZIJE.

Berolin, 11. avgusta. Tukajšnji merodajni krogi polagajo veliko važnost na to, da tudi Italija priznava mirovno pogodbo in da je Avstro-Ogrska v trozvezi glede na vprašanje revizije popolnoma osamljena.

London, 11. avgusta. V diplomatičnih krogih se zatrjuje, da grof Berchtold pri veselih se ni izprožil vprašanja, naj se v Bukareštu sklenjena pogodba revidira. Izjava, ki se je podala v Bukareštu, le izjava, da si je Avstro-Ogrska pridržala pravico, da eventualno pregleda mirovno pogodbo. To pa še nikakor ne pomenja, da hoče Avstro-Ogrska to pravico tudi izvesti. Pozitivno se lahko zagotavlja, da grof Berchtold še ni izjavil, za kaj da se je odločil.

Berolin, 11. avgusta. »Tägl. Rundschau« poroča z visoke diplomatične strani o sodelovanju cesarja Viljema, da se je dosegel mir v Bukareštu. Cesar je bistveno več vplival, kolikor more to javnost po sedanjih poročilih vedeti. Že danes se lahko trdi, da če bi ne bil cesar vmes posegel in če bi ne bil vztrajno sodeloval, bi se ne bil v Bukareštu sklenil mir. Najvažnejša vsebina brzojavk med Viljemom in Karolom se je priobčila v soglasju z rumunsko in nemško vlado, da bi Evropa ne mogla dvomiti, kakšno stališče zavzemata Nemčija in Rumunija. Ko je nastala nevarnost, da se radi Kavale mirovna konferenca razbije, se je cesar Viljem obrnil naravnost na grškega kralja Konstantina in priporočal, naj zaledje Kavale Bulgarski odstopi. Kralj Konstantin je o tem obvestil Venizelosa. V zadnjem trenutku se je tako že zelo ogroženi mir rešil. Ni resno misliti na to, da se v Bukareštu sklenjeni mir revidira.

Berolin, 11. avgusta. »Mittagszeitung« poroča: Nemški cesar Viljem je v toliko na položaj vplival, da je opozarjal na velike težkoče, ki bi lahko nastale, če Kavala ne postane grška last. Cesar Viljem se je zavzel za to, da se prisodi Kavala Grški, Xanthi pa kot ekvivalent Bulgariji. Cesar Viljem je naglašal, da bi Grki glede na egejske otoke in glede na albanske otoke le odnehali, če se jim Kavala prisodi.

Pariz, 11. avgusta. Petrogradski dopisnik »Figara« brzojavlja svojemu listu: Avstro-Ogrska in Rusija se še nista sporazumeli glede revizije v Bukareštu sklenjenega miru. Predlogu, naj se mednarodna konferenca skliče, so v Peterburgu odločno ugovarjali. Zdaj se menjajo živahne note med Dunajem in Peterburgom. Rusija želi, da se revizija samo na Kavalo omeji, Avstro-Ogrska pa želi, naj se izpremeni tudi srbsko-bulgarska meja tako, da dobi Bulgarija Štip in Kočano. Dasi obe državi popolnoma ne soglašata, ni nemogoče, da se Dunaj in Peterburg sporazumeta. Avstrijska diplomacija živahno deluje, da bi Rusija pritrdila reviziji srbsko-bulgarske meje. Avstro-ogrski poslanik v Peterburgu je dobil obširna tozadevna navodila, a Rusija je nasproti tem željam Avstro-Ogrske rezervirana.

Pariz, 11. avgusta. »Matin« poroča iz Peterburga: Rusija namerava prijateljsko naprositi Francijo, četudi ne takoj, pa vsaj tekom sedanjih pogajanj, naj s primernimi sredstvi za brani izplačati Turčiji novi predujem desetih milijonov. Če Francija izpolni, kar želi Rusija, se zbršijo večina slab vtis, ki ga je povzročilo stališče, katero je Francija glede na Kavalo zavzela. Če bi pa Turčijo zopet iznova francoski kapitalisti podpirali, bi se razmerje med Rusijo in Francijo znatno poslabšalo.

Pariz, 11. avgusta. »Journal« piše, da se odloči usoda v Bukareštu sklenjene pogodbe v Avstro-Ogrski. Od važne audience grofa Berchtolda je odvisno, kako se razvije mednarodna politika. Jasno je, da avstrijsko-ruska skupnost sama lahko onemogoči sedanjo ureditev na Balkanu, v tej skupini pa odločuje Avstro-Ogrska. Modrost in previdnost si volasega cesarja Franca Jožefa pa jamči za popolno pomirjenje.

Bukarešt, 11. avgusta. V krogih rumunskih, srbskih, grških in črnogorskih diplomatov in politikov vlada dobro razpoloženje, ker so došla pozitivna zagotovila, da je revizija mirovne pogodbe izključena.

SAZONOV ČESTITAL MAJORESCU.

Bukarešt, 11. avgusta. Ministrske-mu predsedniku Majorescu je ruski zunanji minister Sazonov brzojavno čestital, ker se je mir sklenil.

DEMOBILIZACIJA.

Sofija, 11. avgusta. Ministrski svet je sklenil, naj se armada demobilizira. Dotičen ukaz se takoj izda. Danes dopoldne je bilo v katedrali bogoslužje za žrtve vojske in zahvalna liturgija, ker se je mir sklenil.

SRBIJA IN FRANCIJA.

Pariz, 11. avgusta. (Agence Havas.) Srbski poslanik Vesnić se je francoski vladi zahvalil, ker je Francija v zadnji krizi na Balkanu Srbijo uspešno in vztrajno ves čas podpirala.

VESELJE V BELGRADU.

Belgrad, 11. avgusta. (Izvirno.) Danes se je vršila zahvalna služba božja za srečno sklenjeni mir; prisostvoval je kralj s princem Gjorgjem, cela vlada, diplomatski zbor itd. Vest o sklenjenemu miru je v Belgradu izval splošno radost. Vsi domovi so okrašeni z zastavami. Mir se je naznanil večeraj s 101 strelom iz topov. Jutri odplove posebna ladja s 300 izletniki delegatom naproti.

ALBANSKI ROGOVILJO.

Valona, 11. avgusta. Naučni minister Gurakuči brzojavlja iz Skadra Kemal begu: Poroča se, da se je pričela vojska albanskih rodov Hotijev in Grudijev proti Črnogori.

P. PALIĆ.

Dunaj, 11. avgusta. »Albanska korrespondenca« poroča: V Cimbiju so 15. julija pokopali ostanke patra Luigija Palića. Navzoč je bil zastopnik avstro-ogrškega poslanstva v Cetinju, katoliška duhovščina in en črnogorski general, ki je črnogorsko vlado zastopal. To je prvi čin zadoščenja, ki ga je Črnagora obljubila. Jeseni se postavi križ tam, kjer je bil p. Palić umorjen in se blagoslovi temeljni kamen za cerkev, ki se zgradi v spomin p. Palićevo smrti.

Primorske vesti.

p Toča v goriški okolici. V četrtek je padala v okolici Gorice in v mestu samem silna toča, ki je povzročila 400.000 do 500.000 kron škode.

p Od vojaške straže zadeta. V soboto zvečer po osmi uri se je bila napotila gospodična Virginija Petronio, ki gospodinja v deželni bolnišnici v Pulju, iz bolnišnice k svoji rodovini na obisk. Komaj pa je bila zapustila vrata na zadnji strani poslopja, se je zgrudila obita s krvjo. Bila je obstrljena. Neki vojak, ki je stražil na bližnjem fortu S. Michele, je bil namreč izprožil, kdo vé zakaj. On sam trdi, da je mislil, da se špijonira, a tako pojasnilo je malo verjetno. Vsekakor je zadeva zelo zagonetna.

p Žrtve strele. V Gorici je ubila strela 41 let starega zidarja Alojza Gabrijelčiča iz Solkana, dva tovariša, ki sta delala pri njem, pa je samo onesvestila. — V Vogerskem pa je ubilo neko Terezijo Lukežičevo.

p Novice iz Tolmina. Upati je, da se vreme vendar enkrat izpremeni, ker že dalj časa dežuje. Dasiravno ni letos nobene vročine, je vendar vse polno tujcev in izgleda tukaj kakor v kakem posebno znanem letovišču. — V četrtek je udarila strela v vasi Krn v hišo Blaža Gregorčiča št. 10, po domače pri Jurcu; zgorela je hiša, en kozolec in dva hleva.

Dnevne novice.

+ Pojasnilo uredništva bralcem lista. Dobili smo sledeče pismo, nemško pisano in od dr. W. podpisano: »Ljubljana, 11. avgusta 1913. Tendencam krščanskega duha ne odgovarja in tudi ni v interesu katoliškega lista, da sedaj vnovič priobčujete pod naslovom »Turška zverinstva v Trakiji« popolnoma neresnične in izmišljene bajbe pravljice o dozdnevih turških grozovitostih.« Pisec se nadalje zgraža, češ, da je tako pisanje nesmiselno in vnebovpijoča krivica, ki se dela s tem turškemu narodu. To pismo in več drugih glasov, od katerih zahtevajo nekateri bulgarofilske, drugi srbofilske, tretji vlahofilske in četrti celo helenofilske smer v našem listu, nam daje povod k sledečim pripomnjam. Glede stvari, katere priobčujemo v listu, smo navezani na poročila. Žalibog pa še danes nimamo tako dolgih daljnogledov, skozi katere bi se kar iz uredništva ven prepričali, kako se razvijajo bojni dogodki in kdo vrši grozovitosti, ali Bulgar, ali Grk, ali Srb. Kdor ne verjame poročilom korespondentov, naj pa sam odide na bojišče. Glede smeri pisave pa to-le: Nekateri pravijo, da bi bilo treba poudariti bolj slovanu plat, pozabijo pa, da biva na Balkanu poleg Slovanov še več Neslovanov in da, če se Bulgari in Srbi niso na slovanstvo ozirali, mi za to nič ne moremo. Bulgari so imeli topot pač nesrečo. Eni pravijo, da bi bilo s slovankega stališča bolje, ako bi Bulgari zmagali, drugi zopet trdijo, da bi pomenil poraz Srbov, katerim so ga ravno Nemci in Madjari tako srčno želeli, poraz jugoslovanske misli. Mogoče. Misli so razdeljene, srca tudi. Dokazov pa ne manjka ne enim, ne drugim. Težko je, da bi vsem prav pisali in se akomodirali vsem naziranjem. So zopet drugi, ki pravijo, s krščanskega stališča bi bilo bolje, ako bi bila ostala Makedonija turška; misijoni so uživali za časa turške vlade veliko svobodo. To misel je izrazila nasproti nemu naših urednikov prednica usmiljenih sester pl. Hoppe. Drugi trdijo zopet, da so Srbi bolj nestrpni v verskem oziru, Bulgari pa veliko bolj tolerantni, in da bi bilo zato rajši želeli Bulgarom zmago. Kako bo v tem oziru, bo prihodnost pokazala. Uni-ja je sploh najtežavnejši problem, kar si ga je misliti mogoče. Na vsak način pa moramo biti pravični tako nasproti Srbom kakor nasproti Bulgarom, če hočemo to misel pospeševati. Sicer pa moramo žalibog konstatirati, da so zadnje vojske na Balkanu zares humano in krščansko mislečega človeka zadele v dno srca. Vse velike in male države so vpile o »življenjskih« interesih, v resnici pa jih je vodil najbolj izraziti machiavelizem, o kakih krščanski etiki ni bilo tudi sence kake sledi in to je žalostno znamenje za naš čas, pa ne samo za Balkance, ampak za ves svet. Mi Slovenci dobro vemo, da nimamo svoje rešitve pričakovati ne od Srbov, ne od Bulgarov, ampak od nas samih. Konec Avstrije bi pomenil brez dvoma tudi naš konec, vsaj kot narodne enote. Ker pa pomeni ta politika, ki jo zdaj vodijo na Dunaju, pot v našo gospodarsko in politično propast, zato mora biti dolžnost vsakega resničnega prijatelja države, da se ta voz ustavi. Če so Rusi, Francozi, Angleži, Nemci in Lah prijatelji z vsem, slovenskim in neslovenskim, Balkanom, človek zares ne razume, zakaj bi se morali ravno mi z njim kregati, ki imamo največji interes izmed vseh v Evropi, da živimo z njim v miru. Slovenski žurnalist bi moral pri teh razmerah biti pravi Bismarck, če bi hotel vsem željam svojih bralcev ugoditi.

+ Čemu pa to? Nekatera glavarstva na Kranjskem, v okrajih, ki so čisto slovenski, nemškutarijo sem, nemškutarijo tja, — vsi dopisi na duhovne urade v sami edinozveličavni nemščini! Te dni je razposlalo zopet eno tako glavarstvo samonemške pozive za izpisek črnovojnikov. Na Goriškem pošiljajo duhovnim uradom vse take pozive izrecno le v slovenskem jeziku, Kranjska naj pa trpi tako zapostavljanje našega jezika še naprej!

— Vse, ki hočejo blagohotno podariti za katoliški shod mlaje, male smrečice in vence, prosimo, da vse te reči pripeljejo v sredo 20. avgusta dopoldne na dvorišče domobranske vojašnice na Poljanski cesti. Prosimo jih tudi, naj pisarni katoliškega shoda (Ljudski Dom) takoj po dopisnici javijo, kaj in koliko bodo darovali.

— Velik dekliški shod se je vršil preteklo nedeljo na Blokah ob priliki blagoslovljenja nove zastave Marijine družbe. Shodu je predsedoval dež. poslanec gosp. Drobnič. Govoril je kaplan g. Škulj, ki je v poljudnem in krepkem govoru orisal pomen in potrebo dekliških organizacij bodisi v verskem kot tudi v narodnem in gospodarskem oziru. Shod je uspel navzlic skrajno slabem vremenu izredno lepo. Udeležba je bila najboljša; poleg domačink so bila še dekleta iz Cirknice, Grahovega, Sv. Trojice, Vel. Lašč in Loškega potoka.

— Nesreča. Mijo Mikešič, železniški delavec v Kandiji, se je ponesrečil z dinamitno patrono. Patrona se mu je nenadoma vžgala in mu odtrgala 3 prste na levi roki. — Franc Krašovec, šestletni deček, kočarjev sin na Lešnici pri Novem mestu, se je vsedel na »gepelj« pri mlatilnici. Nesreča je hotela, da ga je prijel gepelj za desno nogo in mu jo grozovito razmesaril. Prepeljali so ga v kandijsko bolnišnico, kjer so mu nogo odvezli in ga tako oteli gotove smrti.

— Mlekarski izvedenec bi v Srbiji dobil mesto. Biti mora v svoji stroki dobro izvežban, pošten in zanesljiv. Za natančnejše informacije se je obrniti do Zadržne zveze v Ljubljani.

— Odlčni gostje v Baški. V morskem kopališču Baški sta se nastanila za nekaj dni gg. Milan Rojc, kralj. hrv. odjelni predstojnik (podban) v pok. iz Zagreba z obitelji ter dr. Ivan Benkovič, slovenski štajerski drž. in dež. poslanec iz Celja. Oba ložirata v dobro znanem hotelu »Velebit«. Pričakujejo še poslanca gg. dr. Ant. Korošca in Fr. Piška iz Maribora.

— Požigalec. Dimnikarski pomočnik Andrej Matzelle iz Srednje vasi je živel že dalj časa s sosedom v prepiru. Nekoč mu je zagrozil, da mu bo že nekaj napravil. Dne 2. t. m. pa so videli sosedovi fantje, da se nekdo klati bli- zu hiše Andreja Meditza. Po preteku četrte ure je že začela hiša na vseh štirih voglih goreti. Škode je do 3000 K. Matzeleta, ki si je do sedaj služil kruh v tujini, so zaprli in ga oddali okrožni sodniji v Novem mestu.

— Vojak, ki bi imel rad vojsko. Franc Mihelčič iz Smolinje vasi je prišel zadnjega julija v gostilno Tabor-sky v Slatenku ter začel razbijati z bajonetom. Vpil je: »Bil sem že večkrat kaznovan pri militerju, pa vsaj mi je vse eno ali ležim na prični ali na »štrozaku«. Saj pride letos do vojske, tu bom najprvo postrelil svoje oficirje, potem šele sovražnika. Franc bo tako kmalu šel — potem pa bo vojska.« Mihelčiča, ki je bil na žetnem dopustu, so v Celovcu zaprli. To bo huda garnizijska kazen.

— Iz mokronoških zaporov so pobegnili zaradi tatvine iz navade zaprti Štrukelj, Debevc in Mole. V nedeljo so se pojavili v gostilni Košak v Novem mestu in pripovedovali, da hočejo sedaj vstopiti v novomeške zapore, češ da v Mokronogu ni obstati, ker so zapori v Mokronogu »pod psom«. Povedali so tudi, da se iz mokronoških zaporov kaj lahko pobegne, ker pazniki jetnikom vse zaupa. To kritično noč še z žabico niso bili zaprti, temveč le z zapahom — kdo bi potem ne šel na lju-bo prostost! Nato so se pokrepčali in odšli za vrtovi v hišo pokore.

— Druga poletna veselica v Postojnski jami se vrši v petek, dne 15. avgusta, ob pol štirih popoldne na »Plesišču« v jami, in sicer pri vsakem vremenu. Svetovno-znana jama bo tudi ta dan v vseh p. n. občinstvu dostopnih delih slavnostno električno razsvetljena. Da se ustreže p. n. izletnikom v vsakem oziru, bo preskrbljeno tudi za podzemeljsko restavracijo in kavarno.

— Kranjskogorska podružnica Slov. plan. društva priredi na Veliki šmaran, 15. t. m. sestanek v Domu na Vršču.

— Kranjski avtomobilni klub priredi ob priliki tekmovalne vožnje dne 15. avgusta t. l. ob 9. uri zvečer na čast koroškim udeležencem pozdravni večer v Grandhotelu Union, pri katerem svira vojaška godba pešpolka št. 27. Vstop je

dovoljen le vabljenim. Deželni odbor kranjski je poklonil klubu častno darilo, ki ga dobi najboljši kranjski vozač medtem ko je kranjski avtomobilni klub razpisal štiri darila.

Zadnje vesti.

ODPUST REZERVISTOV.

Dunaj, 12. avgusta. Včerajšnja vest našega poročevalca glede odpusta rezervistov se potrja. Današnja »Militärische Rundschau« oficijelno naznanja, da se v najkrajšem času izvrše odpusti med vpoklicanimi rezervisti v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji v večjem obsegu.

SLOVENSKA ZMAGA.

Celovec, 12. avgusta. Pri občinskih volitvah v Škoficah v vrbskem okraju so sijajno zmagali Slovenci.

KOLERA V BOSNI.

Sarajevo, 12. avgusta. V Gornji Tuzli se je pojavilo šest slučajev azijske kolere. Tri osebe so umrle.

Sarajevo, 12. avgusta. V Gornji Tuzli se je dozdaj pojavilo 10 slučajev kolere.

CAR FERDINAND ODOŠTI.

Bukarešt, 12. avgusta. Dnevno povelje cara Ferdinanda, ki napoveduje revanšo, je tukajšnje kroge zelo vznemirilo. Govori se, da to povelje samo kaže, da bo car Bulgariji kmalu zapustil. Car se ne more vzdržati delj na prestolu, ker vse njega dolži, da je povzročil vojko in zakrivil poraz. Ako se car prepriča, da se mir ne bo revidiral, se bo odpovedal prestolu na korist princu Borisu.

Sofija, 12. avgusta. Car Ferdinand odpotuje v inozemstvo. Zda se tudi resni krogi boje revolucije, ako car ne odstopi.

V BULGARII JE MIR.

Dunaj, 12. avgusta. Dr. Radoslavov izjavlja, da je v Sofiji vse normalno in da vlada povsod popoln mir.

REVIZIJA IZKLJUČENA.

Kolin, 12. avgusta. Oficijozna »Kölnische Zeitung« izjavlja, da Nemčija nima razloga udeleževati se kake akcije v svrhu revizije bucareškega miru. V tem soglašajo z Nemčijo tudi mnoge druge velesile. Zato je enoten nastop evropske diplomacije proti miru izključen. Pač pa bo Nemčija seveda privolila v sankcijo bucareških določb, v kolikor je potrebna. Upati je, da se ta sankcija doseže brez kake specialne diplomatske akcije.

Dunaj, 12. avgusta. Vprašanje revizije je na dnevnem redu. Nemčija vztraja na tem, da ima biti bucareški mir definitivni. Danes so dospole celo iz Peterburga vesti, da bo ruski kabinet zahtevo po reviziji najbrž umaknil. »Neue Freie Presse« zelo napada grofa Berchtolda, ki je povzročil s svojim stališčem veren konflikt med Avstrijo in Nemčijo. Govori se, da grof Berchtold s svojim stališčem skoraj gotovo ne bo prodril ter da bo moral iz tega kmalu izvajati konsekvence.

Pariz, 12. avgusta. »Figaro« poroča, da je ruska vlada misel na konferenco v svrhu revizije bucareškega miru opustila. Sazonov stoji glede kavalskega vprašanja na strani Bulgarije, zahteva pa le izmenjavo misli med velesilami glede tega vprašanja.

RUSKI CAR KRALJU KAROLU.

Bukarešt, 12. avgusta. Car Nikolaj ruski in kralj Karol rumunski sta povodom miru izmenjala medseboj zelo pristrčni depeši.

BANKETI.

Bukarešt, 12. avgusta. Na banketu občine je nazdravil delegatom knez Cantacuzene. Odgovoril je Venizelos, ki je poudarjal, da je mir, ker ni sklenjen na nepravilni podlagi, trajen. Glavna stvar pa je, da so balkanske države dokazale, da se odslej lahko same vodijo. (Veliko odobravanje.) Prva naša dolžnost je, da postanemo iskreni prijatelji, ker imamo skupne interese. Bukarešt bodi zibelka edinosti Balkana! Bulgarski delegat Tončev je dejal, da grede Balkanci nasproti zblizanju in da Bulgari radi verjamejo, da je to dobro znamenje za bodočnost. Večina delegatov odpotuje jutri.

SRBIJA IN GRČIJA.

Belgrad, 12. avgusta. »Večerke Novine« poročajo, da se prestolonaslednik princ Aleksander poroči s princeso Heleno grško.

IZ SRBIJE.

Belgrad, 12. avgusta. Kralj Peter je Pašicu podelil najvišji srbski red Belega Orla. — Demobilizacija se prične jutri. — Kralj je izdal dnevno povelje za mir.

CESAR VILJEM ODLIKUJE NA VSE STRANI.

Dunaj, 12. avgusta. Cesar Viljem je podelil grškemu prestolonasledniku Nikolaju visok red.

DEMOBILIZACIJA.

Sofija, 12. avgusta. Demobilizacijski dekret je bil objavljen. Demobilizacija se je začela že včeraj. Čete se vračajo v svoje garnizije.

Bukarešt, 12. avgusta. Demobilizacija se oficijelno proglasi in začne jutri.

LONDONSKA KONFERENCA.

London, 12. avgusta. V včerajšnjih seji poslaške konference se je doselgel sporazum glede meja južne Albanije. Francoski in ruski poslanik sta izjavila, da soglašata s tem, da dobi Albanija rt Stylos z zaledjem in Korico z okolico. Italija privoli v kaki obliki v to, da Grčija dobi Egejske otoke, Grčija pa se obveže da nevtralizira krfsko ožino. Sir Grey in francoski ter ruski poslanik so tudi odobrili princip, da se severnoalbanska meja v korist Crngore rektificira.

ITALIJA IN FRANCIJA.

Pariz, 12. avgusta. Pichon je francoskemu poslaniku Cambonu v Londonu naročil, naj laške predloge glede Albanije sprejme.

TURČIJA ODKLONILA EVROPSKO NOTO.

Carigrad, 12. avgusta. Veliki vezir je včeraj poslanikom ustmeno odgovoril na noto velesil, da Turčija ne želi kršiti londonske pogodbe, da pa si hoče zagotoviti mejo, ki jamči za varnost Carigrada in Dardanel, v čemer se velesile same s Turčijo strinjajo. Porta končno izraža upanje, da bodo velesile odobrile mejo, kakor jo je Turčija označila v svoji noti od 19. julija.

TURKI SE UTRJUJEJO IN KOLJEJO.

Sofija, 12. avgusta. Iz glavnega stana se poroča, da Turki Lozengrad utrjujejo. Turki jemljejo prebivalstvu žetev. Ljudstvo beži v gozdove. Turki ropajo živino. Od povsod se poroča o masakrih.

ODRINSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 12. avgusta. Semkaj je došla delegacija 9 članov iz Odrina, ki bo na merodajnih mestih nastopala za to, da se Odrin pusti Turčiji.

SVETI OČE O BALKANSKIH DOGODKIH.

Rim, 12. avgusta. Škof dr. Mahnič izjavlja, da je Sveti Oče v pogovoru z njim glede balkanskih dogodkov kazal osobite simpatije za Slovane in dejal, da kljub temu, da bi se moglo katoličanom ponekod pod skizmatično Srbijo slabše goditi nego pod Turško, ni pesimist, ampak upa, da bo pravo umevanje krščanstva in tolerance prodrlo tudi do src srbskega ljudstva. tembolj, ker so vsi Slovani pobožni na rod. Eno je sigurno: da pomeni zmaga balkanskih narodov zmago krščanske misli nad izlalomom.

IZPOPOLNITEV NAŠE ARTILJERIJE.

»Militärische Rundschau« izvaja, da se mora artiljerija tako izpopolniti, da pride na eno pehotno divizijo 70, najmanj pa 60 topov.

Požar v kinu. V Candiji (špansko) je pričelo goreti v kinu. Nastala je strašna panika; 49 oseb je nevarno ranjenih, 14 jih pa umira.

Ljubljanske novice.

Ij Sestanek damskega odseka za katoliški shod je jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer v »Unionovi« dvorani. Prosimo vse dame, ki žele svoje delo posvetiti prospehu katoliškega shoda, da se te seje blagovolijo udeležiti.

Ij Vse, ki so dali na razpolago stanovanja za katoliški shod, opozarjamo, naj se ne ozirajo na nobeno drugo objavo ali naznanilo, kakor na ono, ki je bilo dobili po pošti naravnost od pripravljalnega odbora za katoliški shod. Nekdo hodi namreč po Ljubljani in nekaterim celo plačuje stanovanja z očitnim namenom, da bi napravil kak nered.

Ij Vsi oni ljubljanski gg. cerkveni pevci in cerkvene pevke, ki bi hoteli iz prijaznosti sodelovati pri treh pontifikalnih sv. mašah v stolnici za časa katoliškega shoda (25., 26. in 27. avgusta) — to pa zato, da bo tudi cerkveno petje tem lepše in veličastnejše — se vljudno naprošajo, da pridejo jutri v sredo ob pol sedmih zvečer k prvi tozadepni pevski vaji v Alojzijevišče, II. nadstropje. Pele se bodo: Gollerjeva maša »Loretta«, Brosigova v F-molu in Gruberjev Requiem v C-molu.

Ij Dobrodelne gledališke prireditve. Ker se obeta ogromen poset, je prireditveni odbor določil, da se dobrodelne gledališke prireditve v Ljubljani ponove. Spored je tale: V petek, 15. t. m. ob 5. uri popoldne se vprizori na prostem srbska drama »Knez Semberjski«. Po predstavi bo v park-hotelu »Tivoli« velika varietetna veselica. — V nedeljo, 17. t. m. ob pol 3. uri popoldne se prvič ponovi »Knez Semberjski«. Predstava je predvsem namenjena primorskim in štajerskim udeležencem kongresa narodnih strokovnih organizacij. Ker bo vprizoritev končana že ob 4. uri popoldne in ta dan ne bo varietetne prireditve v »Ti-

voliju», se morejo vsi njeni posetniki udeležiti velike kongresne veselice, ki jo ljubljanske dame prirede na vrtu »Narodnega Doma« in ki se pred 4. uro ne bo začela. — V nedeljo, dne 24. avgusta ob 4. uri popoldne se drugič ponovi »Knez Semberijski« in se z izpremenjenim sporedom ponovi velika varietetna veselica. Prireditve na ta dan so v prvi vrsti namenjene udeležencem Hrvaško-slovenskega katoliškega kongresa v Ljubljani. — Vstopnice za vse te prireditve se dobe v predprodaji v Češarkovi trafiki.

Ij **Vstopnice za dobrodelne gledališke prireditve** se v Češarkovi trafiki v Selenburgovi ulici že prav pridno razpečavajo. Kakor obetajo mnogobrojna naročila vstopnic iz vseh krajev slovenskega ozemlja, pridejo na te našim igralcem namenjene prireditve prijatelji slovenskega gledališča od vseh, da vsaj za nekaj časa odpomorejo bedi slovenskih igralcev.

Ij **Slovensko gledališče**. Mestna gledališka komisija je sklenila predložiti deželni odboru kranjskemu naslednji predlog: Deželni odbor blagovoli izdati mestni občini odlok, da ji prepušča poslojpe deželnega gledališča z vsem fundus instruktus do konca sezone 1913/14, to je do dne 31. marca 1914 pod edinim pogojem, da uprizarja mestna občina po svoji intenciji po cenzuri deželnega odbora odobrene igre, opere, operete.

Ij **Z državne železnice**. Ker je šel načelnik c. kr. železniško - obratnega urada v Ljubljani, g. nadzornik Hrašovec na večtedenski dopust, se je vodstvo navedenega urada za ta čas poverilo g. oficijalju Preskerju.

Ij **Vajenci**, ki so bili odlikovani na razstavi vajenških del v Ljubljani, naj pridejo po svoja darila v teku tega tedna h gospodu Franc Jeločniku, načelniku Zadruga krojačev, v Trubarjevi ulici št. 2. Zglase se naj tudi oni vajenci in vajenke, ki še niso sprejeli daril obrtne nadaljevalne šole. — Odbor.

Ij **Kolo ukradeno** je bilo v nedeljo zvečer pred neko gostilno v Florijanski ulici čevljarju Francetu Plečniku iz Stožic št. 41. Plečnik je šel v gostilno, kolo je pa zunaj pustil in ko je prišel nazaj, mu je že nekdo odpeljal kolo. Kolo je »Styria«, ima na kolesih rumena pasa, eno stopalo je pritrjeno z žico. Kolo je vredno 80 kron.

Ij **C. kr. policijsko ravnanje** v Ljubljani javlja izgubljene stvari: 1 zamoetek s štirimi moškimi oblekami; 1 zlata zapestnica z obeskom; 1 damska zlata ura in istotaka verižica; 1 velik pes temnorujave barve; 1 bankovec za 20 K; 2 bankovca po 10 K; 1 pes Foxterieur; 12 denarnic z vsebino; 1 srebrna damska ura z verižico (tula); 1 dežnik; 1 usnjata ročna torbica; 1 srebrna damska ura s tako verižico; 1 ročna torbica iz baržuna; 1 zlat ženski prstan; 1 zlata zaponka; 1 ročna usnjata torbica z denarjem; 2 Panamaslamnika za gospode; 1 dežnikova preobleka; 1 denarnica s 140 kronami; 1 zlat moški verižni prstan; 1 mornarski jopič; 1 daljnogled; več srečk.

Sanatorium Emona v Ljubljani, Komenskega ulica 4. Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Berganc, primar. I. klr. odd. dož. boln.

Zahvala.

2412

Povodom prebriske izgube mojega umrlega soproga, očeta, oziroma brata in strica, gospoda

Franca Šumi

izrekam za vse dokaze srčnega sožalja kakor tudi za mnogobrojno udeležbo k večnemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in darovalcem krasnih vencev najiskrenejšo zahvalo.

Kranj, dne 12. avgusta 1913.

Alojzija Šumi in rodbina.

Zaloga vina!

Podpisani imajo veliko zalogo izvrstnega bellega in črnega vina lastnega pridelka. Naročila se izvršujejo na debelo in na drobno bodisi krčmarjem, društvom kakor tudi posameznim družinam. Vzorci na razpolago.

Cantine Corazza, Levade, Istra.

Vse fotografske potrebščine

kakor tudi nekaj fot. aparatov, se iz prevzete zaloge, vsled opustitve teh predmetov

prodaja po zelo nizkih cenah

v papirni trgovini Jerneja Bahovec, nasledniku

IVANU GAJŠEK,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2. 2342

! Odkar zajtrkujem in južnam!

sladni čaj

ne maram za noben drug zajtrk in se čutim zdravega, močnega in prihranjenega polovico denarja v gospodinjstvu tudi na mleku in sladkorju. Za dojenčke ni boljšega redilnega sredstva. Take pohvale dobivajo vsak dan pri zopetnih naročilih Trnkoczy-jevega sladnega čaja, znamke **SLADIN** pri izdelovalstvu, lekarnarju Trnkoczy v Ljubljani zraven rotovža, kateri je vzgojil s sladnim čajem svojih 8 zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavitekov K 4.—, poštni zavitek 5 kg po 15 zavitekov K 10.— franko. Zavitek 1/2 kg po 60 vin. tudi pri trgovcih. Glavne zaloge na Dunaju: v lekarnah Trnkoczy, Schönbrunnerstrasse 109, Radeckplatz 4, Josefstadterstrasse 25. V Gradcu: Sackstrasse 4. 109

! poštni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5.—60 c. kr. dvorni založnik lekarnar G. Piccoli, Ljubljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

Bilinska kislá voda

Naravna

najbogatejši alkalični (natron - lithion) kislec na Češkem. Izborna dietetična namni na pijača. O vrednosti bilinske izvolite vprašati hišnega zdravnika. 3851

Sprejme se

2404

služkinja

vajena domačega dela in otrok. Biti mora poštna in zanesljiva. Plača po dogovoru.

MINKA POŽENEL

Jesenice - Fužine, Gorenjsko.

Sprejmejo se gospodične ali dijakinje na stanovanje in hrano. Glasovir na razpolago. Poizve se v upravnistvu »Slovenca« pod št.: 2405.

Zaloga pohištva Fran Doberlet

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8

priporoča pohištvo vsake vrste v solidni izvršitvi in po nizki ceni.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

2401

Marija Grebenc naznanja v svojem in v imenu svojih otrok, Mini, Hilde, Otona in Terezine, vsem sorodnikom, prijateljem in znansem pretresljivo vest, da je njen iskrenoljubljeni, skrbni soprog, oče, ozir. brat, svak in stric, gospod

OTON GREBENC

c. kr. dav. višji upravitelj v p.

po sila mučni bolezní, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 61. letu svoje starosti, danes v torek zjutraj mirno in vdano v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega bo v sredo 13. t. m. ob 5 uri iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Marijinega Oznanenja. Prosi se tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1913.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naša najboljša mati, oziroma hči, teta, stara mati in sestra, gospa

Marija Šimenc, vd. Rostohar, roj. Knavs

preminula po dolgi mučni bolezní v Nokomis Ill. dne 23. julija t. l. Truplo predrage ranjke so prepeljali v Cleveland Ohio, kjer so jo položili k večnemu počitku dne 26. julija 1913.

Vse njene prijatelje prosimo, da se je spominjajo v molitvi. Sv. Duh pri Krškem, 11. avgusta 1913.

2402

Zahvala.

Za odkritosrčno sožalje, ganljivo ljubezen in iskreno prijateljstvo ob nenadni smrti našega nepozabnega soproga, očeta, oziroma tasta, gospoda

Ivana P. Vencajza

c. kr. sod. svetnika v p. in odoetnika

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so ga spremili k zadnjemu počitku. Zlasti iskrena hvala »Glasbeni Matici« in pevskemu društvu »Ljubljana« za ganljive žalostinke, kakor tudi raznim korporacijam, ki so se izpreveda udeležile. Bog plačaj vsem!

Žalujoči ostali.

2403

KRAPINA - TOPLICE (Hrvaško) lečijo trganje, revmatizem, ischias. 1026

Pojasnila in prospekte pošilja gratis ravnateljstvo

Noben gostilničar, natakali ali natakariča, sploh nobena hiša, ki ima kedaj opravka z gosti, ne bi smel biti brez znamenite strokovne knjige

Knjiga o serviranju.

Knjiga razpravlja na 96 straneh o postrežbi, razven tega ji je dodanih 95 tabel z raznovrstnimi vzorci in 338 natornimi slikami.

Knjigo naj bi si oskrbela tudi župnišča.

V platno vezana knjiga stane K 5.—, po pošti K 5.50, po povzetju K 5.70.

Naroča se pri »Deželni zvezi gostilničarskih zadrug na Kranjskem« ali pri upravnistvu »Gostilničarskega Vestnika«, Ljubljana, Gradišče št. 7. Pošilja se le proti naprej plačani naročnini ali proti povzetju.

2284

Joža Meden
Albina Papler

poročena 12. avgusta 1913.

Kranj.

Begunje pri Cerknici.